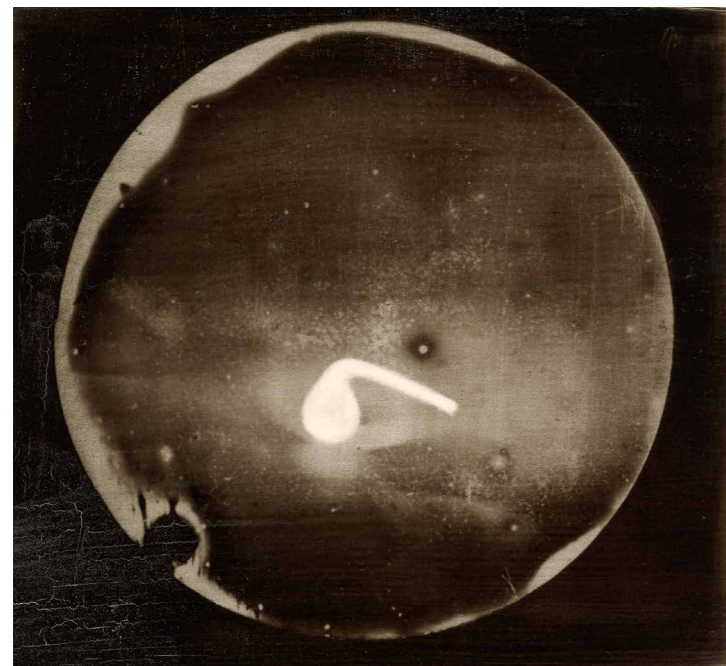

Kerekes Gábor: Fotó-Fétisek

Artphoto Galéria, Budapest
2020. február 11 – március 7.

KEREKES GÁBOR művészetének súlya és jelentősége a jelenkori művészetben vitathatatlan. Több mint negyven évet felölelő munkássága során mindvégig nyughatatlanul kísérletező, maximalista és önmagával a végletekig kritikus maradt. Ennek köszönhetően újra és újra képes volt a megújulásra, a fejlődésre, az új utak keresésére. Ez érvényes akkor is, ha ezek az új utak egyenesen a régmúltba vezetnek, újra gondolva a fotográfia technikai bravúrait és evolúcióját. A kilencvenes évektől folyamatosan visszanyúlt a történeti fotóeljárásokhoz, a sópapírtól a másoló papíron át egészen a nedves kollódiumos negatívra készült kontaktokig. Hat évvel ezelőtti halála óta több, mint húsz kiállításon mutatták be munkáit itthon és külföldön egyaránt. Életművének sokrétűségét és teljességét nehéz lenne bemutatni, de a *Fotó-Fétisek* című tárlat nem is vállalkozik ilyen gigászi feladatra. A galéria apró tereiben a látogató meglepődve tapasztalhatja, hogy a kis kamara kiállítás ellenére, milyen jó keresztmetszetet kaphatunk

Kerekes Gábor
Cím nélkül, 2010, vintage antrakotípiá, 16x17 cm

a művész hatalmas alkotói praxisából. A kiállítás Kerekes több évtizedes munkásságából válogat: a nyolcvanas évek végétől 2013-ig, a művész halála előtti utolsó időszakig. A művek közötti kapcsolatot elsősorban a fotókon megjelenő tárgyak jelentik. A térben együtt láthatjuk az egyszerű hétköznapi eszközöket, s a róluk készült fényképeken misztikus, néhol kifejezetten baljóslatú színezetet kapó alteregójukat. A tárgy, mint kiindulópont és a fotó, mint cél, egyszerre jelenik meg. A tárlat célja ugyanakkor mégsem a leleplezés, vagy a kulisszák mögé való betekintés. Inkább egy lehetőség megteremtése a valóság és a mű találkozásához Kerekes Gábor mágiájában. A kiállítás anélkül mutatja be a transzformáció folyamatát, hogy sejteni lehetne, milyen összetett és bonyolult technikai bravúroknak is kell teljesülniük a sikeres képalkotáshoz.

A szembesülés Kerekes mindennapi tárgyainak valóságával és a műveinek misztikus aurájával egyedi és személyes hangvételt ad a válogatásnak. Emellett magára a médiumra, a fotográfia műfajára is reflektálnak. Ahogy Cséka György esztéta megnyitóbeszédében megfogalmazta: „El lehet gondolkodni arról, a fotó minek is a tükre, hogyan beszél a dolgokról, és hogy Kerekes hogyan beszél a világról és mit akar mondani.” A fényképek keletkezéstörténete mégsem lepleződik le. Kerekes mérnöki pontosságú archaikus eljárásaival tudományos szintre emelte a művészi aktust. A bonyolult, időigényes és sokszor egészségkárosító fotókémiai technikák sajátossága, hogy a végeredménynek mindig lesz egyfajta romlandó esztétikája. A kép széleinek színátmenetei, helyenkénti foltjai, mind felerősítik a messzi múlt jelenlétét.

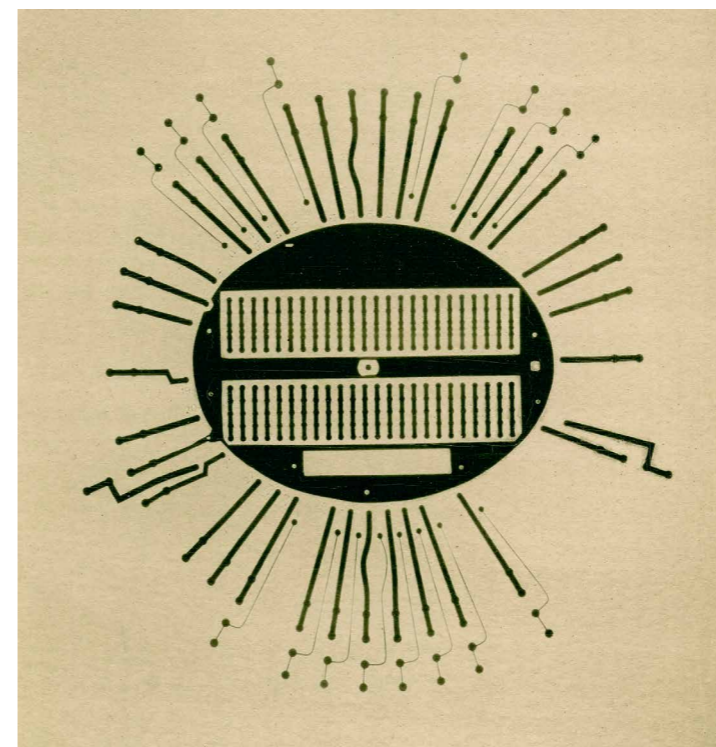
A kiállítás személyességét nem a Kerekes haláltusáját megörökítő sorozat, a vérenek és könnyének lenyomataiból álló fotográfiák, hanem a művész által válogatott hétköznapi fotó „modellek” keltek. A kiállított tárgyak többsége talált tárgy, melyeket a művész emelt ki a hétköznapi létből. Tárgyválasztását szemügyre véve kicsit bennfentesnek is érezhetjük magunkat, hiszen ezek a művész eddig be nem mutatott, személyes tárgyai voltak. Egy-egy, a kép alatt elhelyezett eszköz egy-egy témakört reprezentál, olyant, ami jelentős szerepet kapott az alkotó életművében. De mindenképpen felelt a mulandóság, a haláltudat érződik, főként a régi mikroszkópos tárgylemezekről készült fényképeken, melyekre apró betűs, míves kézírással ráírták a különböző halálos kórok neveit. Az alkímia világa iránti érdeklődését illusztrálják a kis üveg retorták, amelyek

eredetileg vegyi folyamatok megfigyelésére és folyadékok lepárolására készültek. Ugyancsak a végzet mutatkozik meg a csillogó, strasszköves harisnyák és az ezüst műbőr női kézitáska képében, melyek a szexualitás egy sötét, szinte már halálközeli esemény sorának kellékeivé válnak.

A művész érzékenysége és fogékonysága az emberi test, mint örök szimbólum megörökítése iránt, egész életművében jelen van. Ám a fényképen látható tárgyak a fotográfiává alakulással örökre elveszítették régi jelentésüket. Míg a valóságban látható táskák csak egy végtelenül egyszerű, kopott kiegészítő, a fényképen a csábítás és a szexuális vágy szimbólumává lényegül. A Kerekes Gábor hagyaték kezelője és a kiállítás kurátora, Barta Zsolt Péter megfogalmazásában: „A képeket nézve nem szép tárgyak, eszközök, ruhák ezek, nem szép testek, erotikus töltésük nincs, tárgyasult romlandó formák, egyszerre szólnak vonzódásról és ugyanannak a végzetesen fájdalmas elvesztéséről, azaz a mindent átölelő halálról.”

A kiállítás másik része az *ElectroCity* sorozat képeit mutatja be, amelyek keletkezéséhez szintén talált tárgyak szolgáltak alappul. Kerekes jóbarátja egy felszámolt számítástechnikai műhely hulladékaiából válogatott össze nyomtatott áramkőr lapokat, amelyeket átadott a művésznek, hátha egyszer majd műtárgy keletkezik belőlük. A nyáklapok finom részletei, vékony úthálózatai és apró, épületszerű elemei megragadták Kerekes fantáziáját. A sorozat címének szójátéka is a lapokon kirajzolódó képzeletbeli városképre, az épületek összetett alaprajzaira utal. A kiállításon kis méretű light boxokban láthatjuk a talált tárgyak újjászületését. Kerekes az áramkörü lapokat, mint negatívokat kezdte használni és egy archaikus, kifejezetten összetett és bonyolult, 19. századi technikát rendelt hozzá: az *antrakotípiát*. Ez egy nagy kézügyességet igénylő, ecsettel felhordható, különleges pigment színezésű eljárás, amelynek minden fázisát a művész saját kezűleg végezte. Az emulzió felöntése, a pigment felvitele olyan technikával történt, amivel két teljesen azonos, egyforma képet soha nem lehet előállítani. Az elkészült képek mindegyike egyedi, ámbár másolatok, amelyek magukon viselik alkotójuk kézjegyét. Ahogy Barta Zsolt Péter megjegyzi „Kerekes Gábor így kapcsolta össze a kézműves 19. századot a tömeggyártásos, számítástechnikai 20. századdal”.

Kerekes Gábor
ElectroCity 6, 2009, vintage antrakotípiá, 15x15 cm

Kerekes Gábor
Folyamat 2, 1987, vintage zselatinos ezüst, 16,5x23,5 cm,

Kerekes Gábor
Táska II., 2013, vintage, színezett zselatinos ezüst kontakt üvegnegatívra, 18x24 cm

Kerekes Gábor
Vér TUB1, 2005, 1-A vintage antrakotípiá, 20x20 cm

